XIII. DEMOGRAFIYA

Turaqlı xalıq sanı.

Qaraqalpaqstan Respublikasında turaqlı xalıq sanı 2023-jıl 1- iyul jaǵdayına 1 986,9 mıń adamdı qurap, 2023- jıl basınan 10,7 mıń adamǵa yaki 0,5 % ke ósti. Sonday-aq, qala xalqınıń sanı 971,4 mıń adamdı (jámi xalıqınıń sanındaǵı úlesi 48,9 %), awıl xalıq sanı 1015,5 mıń adamdı (51,1%) quraydı.

Itibar beriń:
2023-jıl yanvar-iyun aylarında

-Xalıq sanı **10,7 mıń adamǵa** kóbeydi.

-Tiri tuwılǵanlar sanı **19,5 mıń balanı** quradı.

-Qaytıs bolǵanlar sanı **4,9** mıń adamdı quradı.

-Nekeler sanı **6,4** mıńdı quradı

Ajırasqanlar sanı **1,1** mıńdı quradı

2023- jıldıń Yanvar- iyun aylarında

Jıl basına turaqlı xalıq sanı
1 976 222adam
(2023-jıl1-yanvar jaǵdayına)

Tirituwılǵanlar sanı **19,5 mıń bala**

Qaytıs bolǵanlar sanı **4,9 mıń adam**

Kóship kelgenler sanı **4,2 mıń adam**

Kóship ketkenler sanı **8,2 Mıń adam**

Turaqlı xalıq sanı
1 986 864 adam
(2023-jıl 1- iyul jaǵdayına)

Qaraqalpaqstan Respublikası boyınsha turaqlı xalıq sanı[1)]
(2023-jıldıń 1- iyul jaǵdayına mıń adam)

	Jámi xalıq sanı	*sonnan:*	
		qala xalqı	*awıl xalqı*
Qaraqalpaqstan Respublikası	**1 986,9**	**971,4**	**1 015,5**
Nókis q.	336,4	336,4	-
rayonlar:			
Ámiwdárya	210,0	54,1	155,9
Beruniy	202,8	71,6	131,2
Bozataw	21,9	5,5	16,4
Qanlıkól	53,4	13,5	39,9
Qaraózek	54,2	16,4	37,8
Kegeyli	74,4	30,1	44,3
Qońırat	135,2	85,4	49,8
Moynaq	33,5	14,8	18,7
Nókis	53,3	10,8	42,5
Taqıyatas	76,4	54,5	21,9
Taxtakópir	38,8	16,7	22,1
Tórtkúl	226,5	85,1	141,4
Xojeli	128,0	81,6	46,4
Shımbay	115,2	59,1	56,1
Shomanay	57,9	15,1	42,8
Ellikqala	169,0	20,7	148,3

[1)] *dáslepkimaǵlıwmat*

Qaraqalpaqstan Respublikası boyınsha turaqlı xalıq sanı
(1- iyul jaǵdayına mıń adam)

	2022 j.	*2023 j.*	*Ótken jılǵa salıstırǵanda ósim páti %*
Qaraqalpaqstan Respublikası	**1 962,4**	**1 986,9**	**101,2**
Nókis q.	332,1	336,4	101,3
rayonlar:			
Ámiwdárya	206,4	210,0	101,7
Beruniy	199,0	202,8	101,9
Bozataw	21,9	21,9	100,0
Qaraózek	53,8	54,2	100,7
Kegeyli	73,9	74,4	100,7
Qońırat	133,7	135,2	101,1
Qanlıkól	52,7	53,4	101,3
Moynaq	33,3	33,5	100,6
Nókis	52,3	53,3	101,9
Taqıyatas	75,9	76,4	100,7
Taxtakópir	40,7	38,8	95,3
Tórtkúl	222,7	226,5	101,7
Xojeli	126,4	128,0	101,3
Shımbay	114,4	115,2	100,7
Shomanay	57,3	57,9	101,0
Ellikqala	165,9	169,0	101,9

Yanvar- iyun aylarında xalıqtıń tábiyiy háreketi

	adam			hár 1000 xalıqqa salıstırǵanda promille	
	2022 j.	2023 j.[1)]	ósiwi, azayıwı	2022 j.	2023 j.[2)]
Tuwılǵanlar	18 778	19 488	710	19,4	19,8
Qaytıs bolǵanlar	4 388	4 901	513	4,5	5,0
Tábiyiyósim	14 390	14 587	197	14,9	14,8
Dúzilgennekeler	7 311	6 368	-943	7,5	6,5
Ajırasqanlar	1 054	1 055	1	1,1	1,1

Tuwılıw dárejesi. 2023-jıl yanvar- iyun aylarında tuwılǵanlar sanı 19 488 balanı quradı hám 2022-jıldıń sáykes dáwirine (18 778 bala) salıstırǵanda 710 balaǵa yamasa 3,8 procentke kóbeydi. Tuwılıw koefficienti sáykes túrde 19,8 promilleni quradı hám 2022-jıldıń usı dáwirine (19,4promille) salıstırǵanda 0,4 promillege kóbeydi.

Xalıqtıń tábiyiy háreketi koefficientleri
(yanvar-iyun aylarında)(1000 xalıqqa sanına salıstırǵanda, promille)

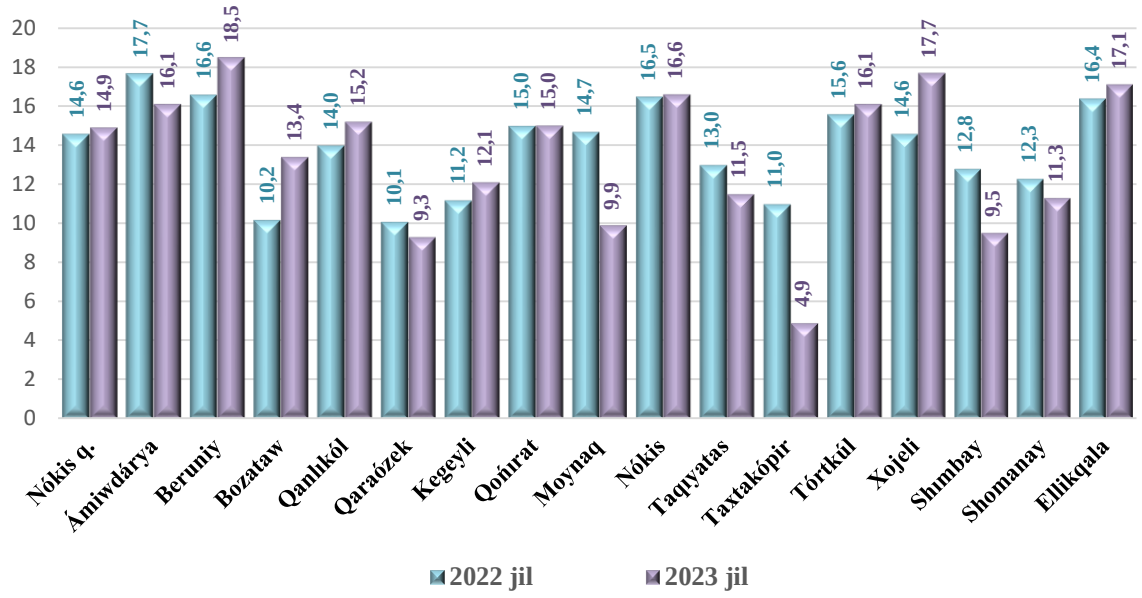

Tuwılıw dárejesiniń kóbeyiwi respublikanıń barlıq aymaqlarında gúzetildi. Bul kórsetkishtiń joqarı dárejesi Nókis rayonında 21,5 ten 23,9 promillege, Xojelide 19,5 ten 21,7 promillege, Qanlıkólde 17,6 dan 19,4 promillege, hám Ellikqal'ada 20,0 den 21,7 promillege kóbeyiwi gúzetildi.

[1)] *dáslepkimaǵlıwmat*

[2)] *dáslepkimaǵlıwmat*

Tuwılıw. 2023-jıldıń yanvar-iyun aylarında 19,5 mıń bala tuwılǵanlıǵı dizimge alınǵan bolıp, (bul jerde hám bunnan keyin tuwılǵanlarǵa tek tiri tuwılǵanlar esapqa alınǵan) salıstırma jaǵdayda 1000 xalıqqa salıstırǵanda tuwılıw koefficienti 19,8 promilleni quradı hámde 2022-jıldıń sáykes dáwirine (19,4 promille) salıstırǵanda 0,4 promillege kóbeygenligi gúzetildi.

Maǵlıwmatushın

Tiri tuwılǵanlardan (dem alıw, júrek urıwı, kindik pulsaciyasi, múskúllerdiń qalewsiz qısqarıwı) biri bar bolsa bala tiri tuwılg‘an esaplanadı. Bunda ananıń hámledarlıq múddeti 22 hápte hám onnan artıq, balanıń boyı 25 sm hámonnan artıq, salmaǵı 500 gramm hámonnanartıq bolıwılazım.

Qala hám rayonlar kesiminde tuwılǵanlar sanı hám koefficienti
(2023-jıldıń yanvar-iyun aylarında)

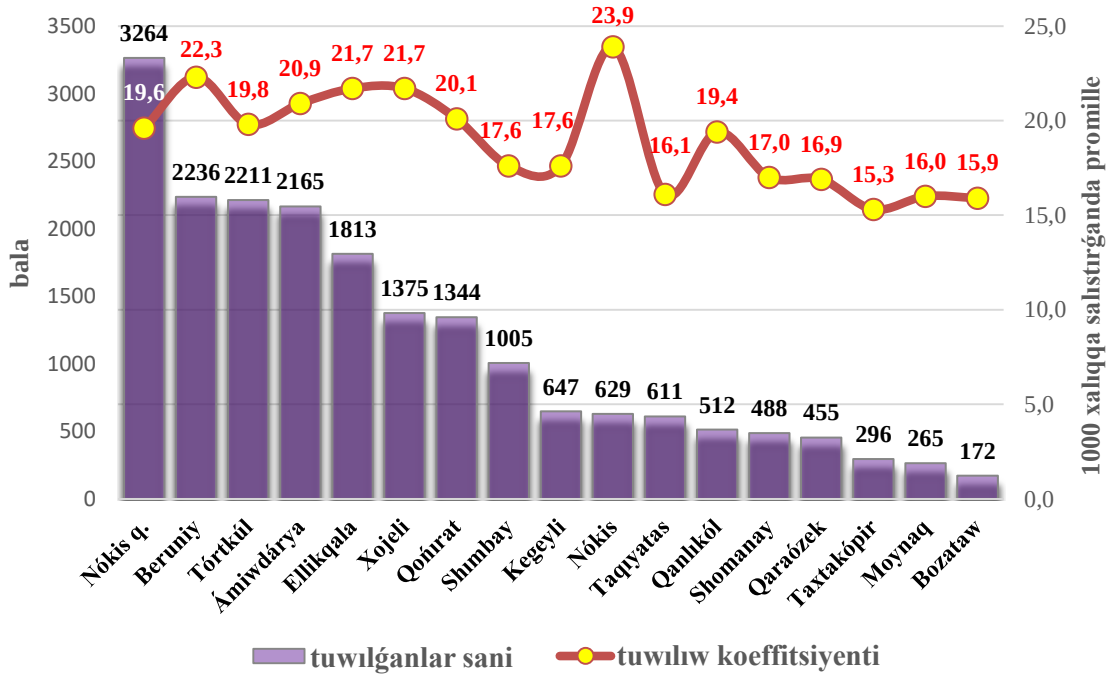

Ólimshilik dárejesi. 2023- jıldıń yanvar- iyun aylarında qaytıs bolǵanlar sanı 4 901 adamdı quradı hám 2022-jıldıń sáykes dáwirine (4 388 adam) salıstırǵanda 513 adamǵa yaki 11,7 procentke kóbeydi. Ólim koefficienti 5,0 promilleni quradı (2023- jıldıń yanvar- iyun aylarında – 4,5 promille).

2023-jıldıń yanvar-iyun aylarında ólimshilik sebepleri boyınsha qaytıs bolǵanlar sanı

(jámi qaytıs bolǵanlarǵa salıstırǵanda procentte)

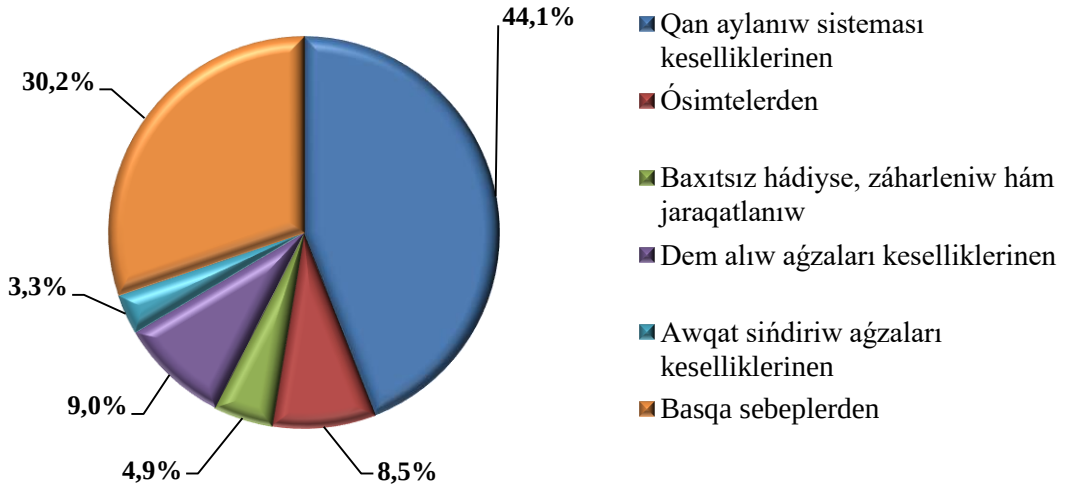

Ólimshilik koefficientleri

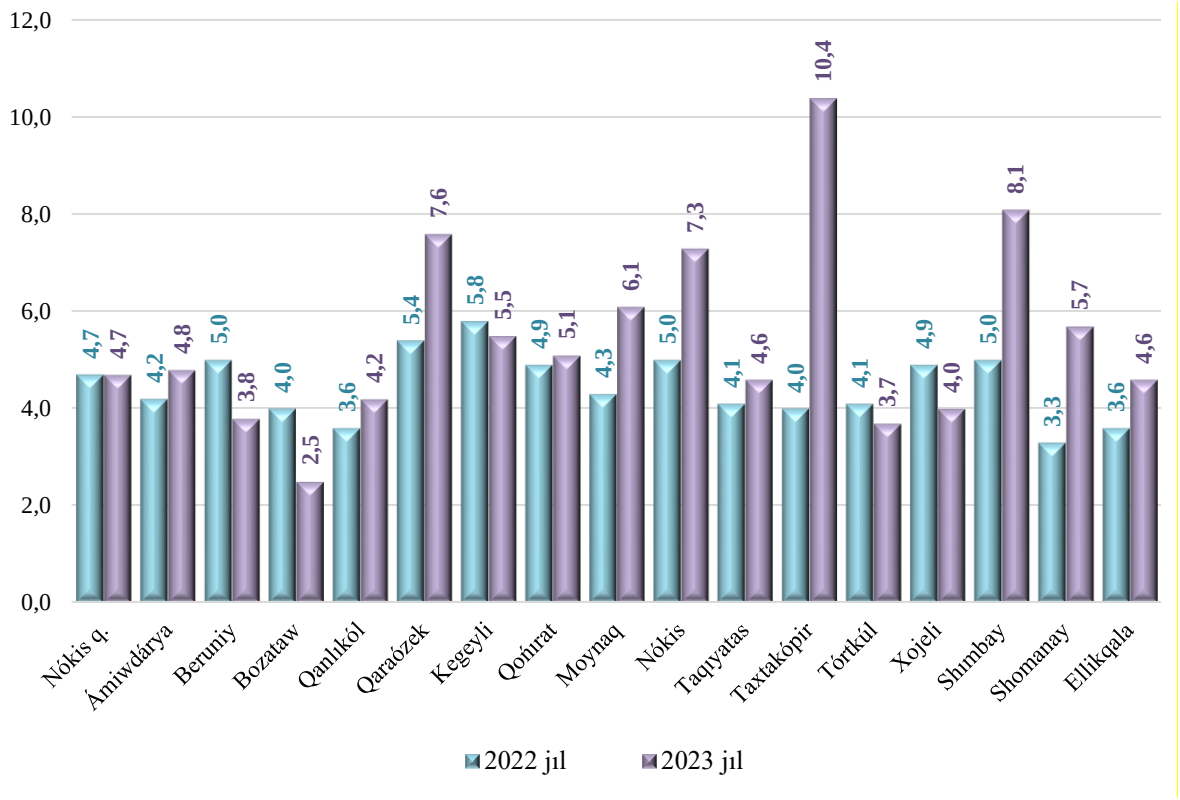

Qaytıs bolǵanlıq koefficientleriniń joqarı dárejesi Taxtakópirde (4,0 den 10,4 promillege), Shımbayda (5,0 den 8,1 promillege), Shumanayda (3,3 ten 5,7 promillege) hám Nókis rayonında (5,0 den 7,3 promillege) kóbeyiwi gúzetildi.

Neke. 2023-jıldıń yanvar- iyun aylarında PXAJ organları tárepinen 6,4 mıń neke dizimge alındı saykestúrde 1000 xalıqqa salıstırǵanda neke dúziw koefficenti 6,5 promilleni quradı.

Qala hám rayonlar kesiminde neke dúzgenler sanı hám koefficienti
(2023-jıldıń yanvar-iyun jaǵdayına, 1000 xalıqqa salıstırǵanda, promille)

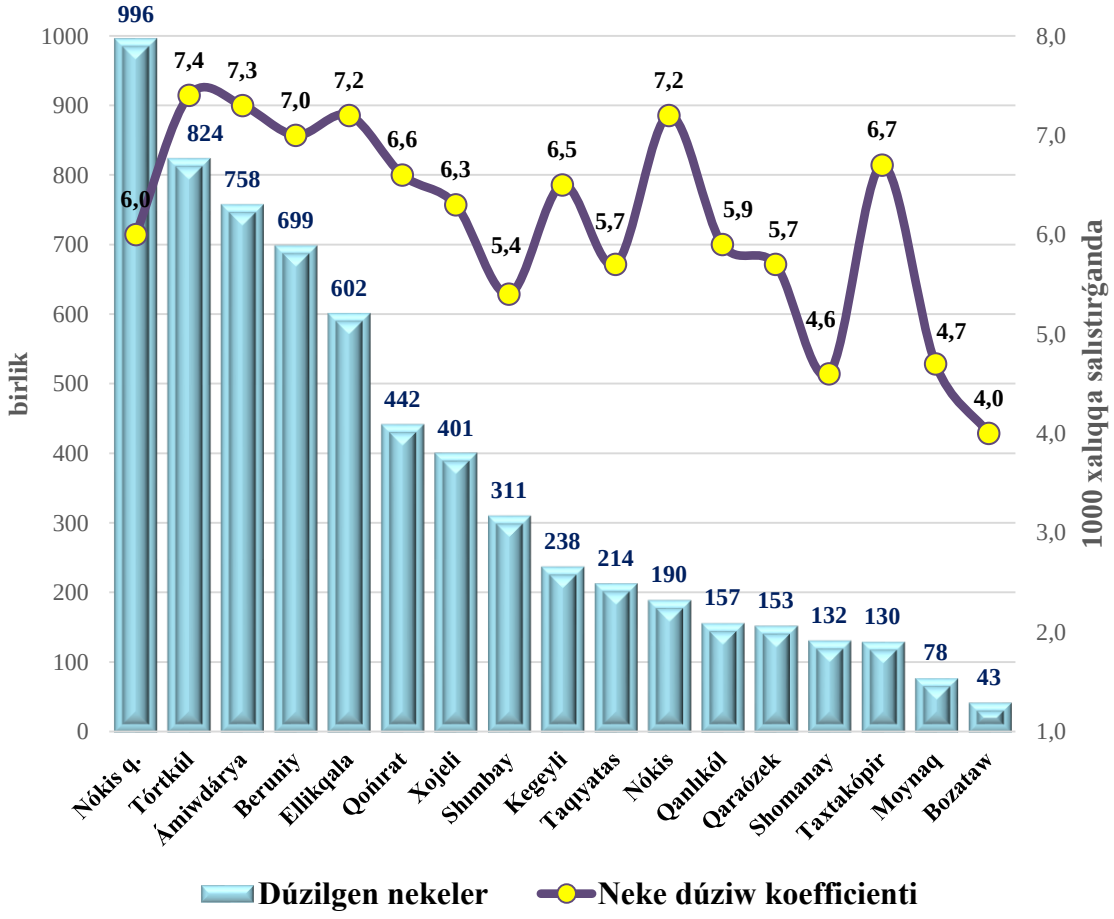

Ajırasıwlar. 2023- jıldıń yanvar-iyun aylarında PXAJ organları tárepinen 1,1 mıń nekeden ajırasqanlar dizimge alınǵan bolıp, sáykes túrde 1000 xalıqqa salıstırǵanda nekeden ajırasqanlıq koefficienti 1,1 promilleni quradı.

Qala hám rayonlar kesiminde nekeden ajırasqanlar sanı hám koefficienti
(2023-jıl yanvar-iyun jaǵdayına 1000 xalıqqa salıstırǵanda promille)

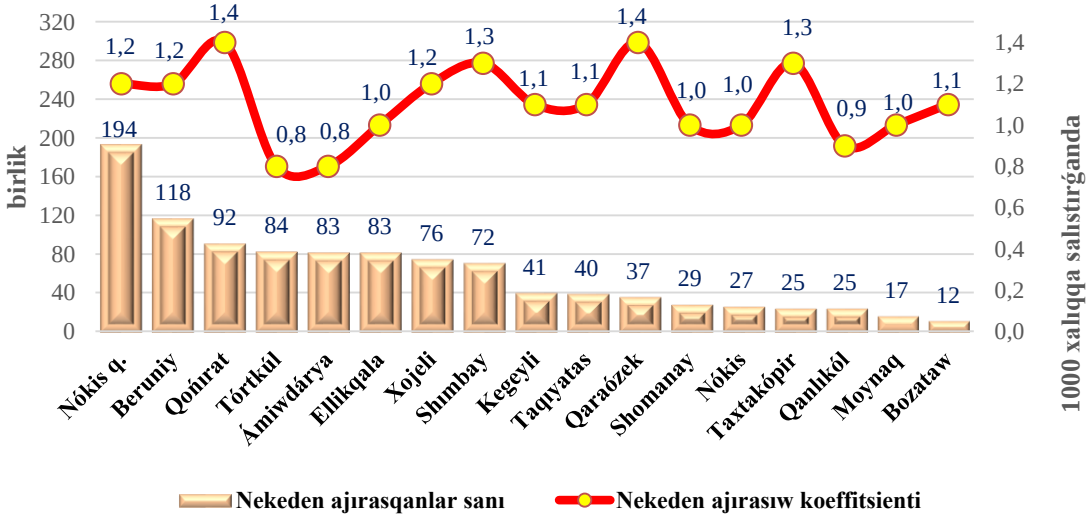

Nekeler hám ajırasıwlar. 2023- jıldıń yanvar-iyun aylarında PXAJ organlarında 6 368 nekeler hám 1 055 ajırasıwlar dizimge alındı. 1000 xalıqqa salıstırǵanda 6,5 neke (2022- jıldıń sáykes dáwirinde 7,5) hám 1,1 ajırasıwlar (2022- jıldıń tiyisli dáwirinde – 1,1) tuwrı keledi.

Dúzilgen nekeler hám nekeden ajırasqanlar sanı
(yanvar-iyun aylarında, birlik)

	Dúzilgen nekeler		*Nekeden ajırasqanlar*	
	2022j.	*2023 j.*	*2022j.*	*2023 j.*
Qaraqalpaqstan Respublikası	**7 311**	**6 368**	**1 054**	**1 055**
Nókis q.	1 198	996	225	194
rayonlar:				
Ámiwdárya	838	758	96	83
Beruniy	847	699	98	118
Bozataw	78	43	8	12
Qanlıkól	146	157	24	25
Qaraózek	185	153	31	37
Kegeyli	255	238	32	41
Qońırat	566	442	79	92
Moynaq	95	78	19	17
Nókis	243	190	36	27
Taqıyatas	275	214	49	40
Taxtakópir	121	130	32	25
Tórtkúl	768	824	82	84
Xojeli	454	401	69	76
Shımbay	407	311	70	72
Shomanay	169	132	22	29
Ellikqala	666	602	82	83

Migraciya (Ishki hám sırtqı). Dáslepki maǵlıwmatlarǵa qaraǵanda 2023- jıldıń yanvar-iyun aylarında Respublika boyınsha kóship kelgenler sanı 4 218 adamdı, usı dáwirde kóship ketkenler sanı 8 163 adamdı quradı.

Xalıq migraciyası (adam)

	2022-jıldıń yanvar-iyun aylarında	2023-jıldıń yanvar-iyun aylarında
Kóship kelgenler	4 316	4 218
Kóship ketkenler	4 814	8 163
Migraciya saldosi	-498	- 3 945

2023- jıldıń yanvar-iyun aylarında migraciya saldosı minus 3 945 adam (2022- jıldıń usı dáwirinde minus 498 adam) ǵa teń boldı. Eń joqarı minus qaldıqları Nókis qalasında (minus 606 adam), Shımbay (minus 426 adam) hám Xojeli (minus 411 adam) rayonlarında gúzetildi.

yanvar-iyun oylarida

Sanı, mıń adam

kóship kelgenler

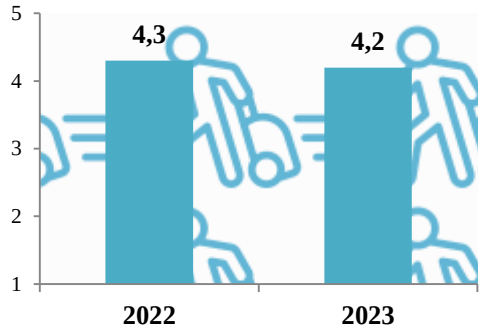

kóship ketkenler

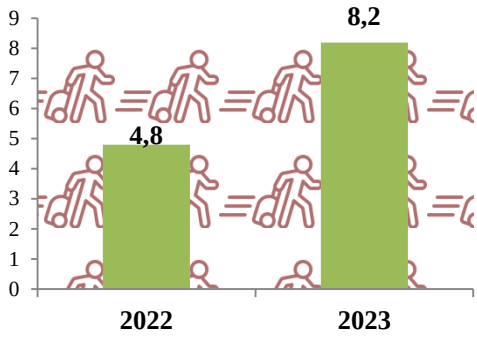

Paytaxttağı demografiyalıq jağday.

Qaraqalpaqstan Respublikası paytaxtı Nókis qalasınıń turaql ıxalıq sanı 2023- jıl 1- iyul jağdayına 336,4 mıń adamdı quraǵan bolsa, jıl basınan 1,8 mıń adamǵa yaki 0,5 % ke ósken.

Nókis qalası xalqınıń tábiyiy háreketi
(1000xalıqqasalıstırǵandapromille)

2022-jıl yanvar- iyun aylarında		2023-jıl yanvar-iyun aylarında
	Tuwılıw	
19,3		19,6

2023- jıldıń yanvar-iyunaylarında 3,3 mıń bala tuwılǵan bolıp, usı dáwirge sáykes tuwılıw koefficienti 1000 xalıqqa salıstırǵanda 19,6 promilleni quraǵan (2022- jıldıń usı dáwirine 19,7 promille bolǵan).

PXAJ organlarında 2023-jıldıń yanvar-iyun aylarında 996 neke hám 194 nekeden ajırasıwlar dizimge alındı.

1000 xalıqqa salıstırǵanda neke duziw koefficienti 6,0 promilleni qurap, 2022-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 1,3 promillege kemeydi (2022- jıldıń sáykes dáwirinde 7,3 promille bolǵan).

Nekeden ajırasıw koefficienti 1000 xalıqqa salıstırǵanda 1,2 promilleni quraǵan bolsa, 2022- jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 0,2 promillege kemeydi. 2022- jıldıń sáykes dáwirinde 1,4 promille bolǵan.
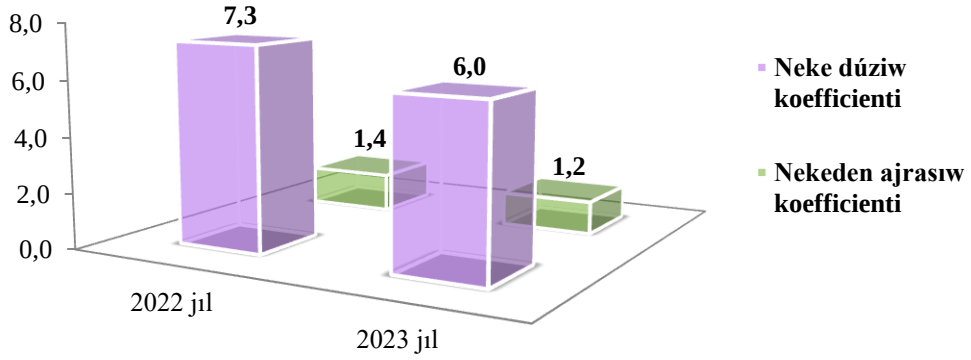
Nókis qalasında dúzilgen neke hám ajırasıwlar
(yanvar- iyun jağdayına 1000 xalıqqa salıstırǵanda promille)